

SÖNDAGEN EFTER JULDAGEN

IN OCTAVA NATIVITATIS DOMINE

Preken, Tekst: Luk 12,32 Predikan av Asbjørn Hjorthaug

«Vær ikke redd, du lille flokk! For det er deres Fars gode vilje å gi dere riket.» Luk 12,32 Jeg synger julekvad, jeg er så glad, så glad! Min hjertens Jesus hviler i stall og krybbe trang, som solen klare smiler han på sin moders fang. Han er Frelser min, han er frelser min! Å Jesus, du barnlill, deg lenges jeg så til! Kom, trost meg alle sinne, tred inn om her er smått, la meg deg se og finne, å, da har jeg det godt! †: Drag meg etter deg! †: Hvor er Gud Fader mild: Sin sønn han sende vil. Vi alle var fordervet i vår uhyldighet, men han har oss ervervet all himlens fryd og fred. †: Eia, var vi der! †: Hvor er vel glede slik som høyt i himmerike, hvor alle engler kveder en ny og liflig sang og frem for tronen treder til Guds basuners klang! †: Eia, var vi der! †

Latinsk salme fra 1300-tallet, In dulci jubilo, oversatt av Martin Luther i 1533 og av Landstad i 1856.

Dette er en julesalme som uttrykker en ekte og barnslig glede over frelsen i Jesus Kristus. Den uttrykker lengselen etter å få leve i lyset av verdens frelser. Julesalmen uttrykker også de såre følelser, det mismotet vi ofte preges av her nede. Det går ikke slik vi trodde og håpet. Det er tungt å stå alene i kampens hete. Vi er ikke alltid de gode kristne vi trodde vi skulle bli når vi hadde Bibelen, bekjennelsen og en renlærig kirke. Synden og verden henger så utrolig fast i oss. Vi tenker og handler stadig vekk mot bedre vitende. Var det opp til oss, var det ikke mye å glede seg over. Men så retter salmisten blikket vårt på at det er derfor Kristus kom, og det er derfor vi feirer jul. Det er på grunn av at ”Vi alle var fordervet i vår uhyldighet,” at vi trengte en frelse. Det er grunnen til at Gud ble menneske. Det er grunnen til at det er så stor glede i himmelen og at vi med god samvittighet også kan glede oss her nede. Brorson har også tatt fram dette i sin julesalme fra 1732:

I denne glade juletid / bør vi oss rett fornøye / og bruke all vår kunst og flid / Guds nåde å opphøye. / Ved ham som er i krybben lagt, / vi vil av all vår sjelemakt / i ånden oss forhyste; / din lov skal høres, Frelsermann, / så vidt og bredt i verdens land / at jorden den skal ryste. En liten sønn av Davids rot, / som og er Gud tillike, / for våre synders skyld forlot / sitt høye himmerike. / Det var ham tungt å tenke på / at verden skulle under gå, / det skar ham i hans hjerte; / i slik en hjertens kjærlighet / han kom til oss på jorden ned / å lindre all vår smerte. Vår takk vi frem vil bære da, / om den er ganske ringe; / hosianna og halleluja / skal alle vegne klinge. / Guds ark er kommet i vår leir;* / så synger vi om fryd og seir / mens hjertet må seg røre, / vi synger om den dype fred, / så behvete skal skjelve ved / vår julesang å høre. / Gud er nå ikke lenger vred, / det kan vi derav vite / at han har sendt sin sønn her ned / for verdens synd og lide. / Gjør dette vidt i verden kjent / at Gud sin sønn for oss har sendt / til jammer, ve og våde! / Hvem vil da ikke være sal / og trøste seg i ve og vel / til Jesu rike nåde! Og blandes enn min frydesang / med gråt og dype sukke, / så skal dog korsets hårde tvang / meg aldri munnen lukke. / Når hjertet sitter mest beklemt, / se da blir frydens harpe stemt / så den kan bedre klinge, / og korset selv, når Jesus vil, / må også hjelpe sjelen til / en lovsang ham å bringe. Halleluja, vår strid er endt! / Hvem ville mere klage, / hvem ville gå av sorg omspent / i disse frydedage? / Syng høyt i sky, Guds kirkeflokk: / Halleluja, nå har jeg nok, / den lyst er uten like! / Halleluja, halleluja! / Guds Sønn er min, jeg går herfra / med ham til himmerike.

Når vi nå eier denne gleden her nede i en vanskelig verden, så er det også viktig å se hva som ligger foran oss. Den himmelske julegleden stilner aldri. Her ved Guds trone lyder englesangen enda sterkere enn på Betlehemsmarken og basunene klinger kraftig og sterkt. *"Eia var vi der!" Eia var vi der!"* Det er mange som har kommet fram til dette målet også i året som har gått. Fridd fra sorg, farer, trengsler, bekymringer, syndefall, tunge tanker har de kommet igjennom den store trengselen og vunnet seierskransen. *«Eia var vi der!» «Eia var vi der!»* Himmellengselen er sterk i jula. Vissheten om at jeg skal nå fram en dag fyller meg med glede: / *Syng høyt i sky, Guds kirkeflokk: / Halleluja, nå har jeg nok, / den lyst er uten like! / Halleluja, halleluja! / Guds Sønn er min, jeg går herfra / med ham til himmerike.*

«Vær ikke redd, du lille flokk! For det er deres Fars gode vilje å gi dere riket.»

Dette var mine tanker og følelser. Jeg kjenner ikke dine, men vi hører her i dagens tekst om to gamle mennesker, Simon og Anna. De formidler noe av denne himmellengselen, gleden og tryggheten. Det er ikke en glede og trygghet fordi de i et langt liv har vært trofaste og tjent Herren. Nei, det er i trygg forvisning om at Frelseren er kommet. Simon roper ut med Jesu barnet i armene: *«Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord, for mine øyne har sett din frelse, som du har beredt for alle folkes åsyn,» Luk 2, 29 – 31.* Simon har også hatt sine tunge stunder. Johannes sier om Jesu: *«Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham.» Job 1, 11* Vi vet det var få som ventet Israels trøst. Hvilken smerte for Simon at så få trøstet seg ved evangeliet. Det var en stor religiøs aktivitet og mange holdt loven tilsynelatende høyt i ære, men ingen brydde seg om Guds sønn som kom til jord.

Slik er det også i dag. Vi sitter med verdens beste budskap til mennesker som trenger håp og trøst mer enn noen sinne. Vi ser hvordan mange forgår av stress, mas og kav og jager etter lykken i livet. Så har vi evangeliet om at Gud ikke lenger er vred og sint. Gud har sendt sin Sønn for at vi ved ham skulle få fred og hvile. Gud har rettfærdiggjort hele verden, alle mennesker, likevel er det så få som vil høre og tro det. Gud har gjort alt, likevel er det så mange som er likegyldige og ikke bryr seg. Kjenner du smerten? Kjenner du ensomheten? Kjenner du den harde kampen og striden? Jesus kjempet på samme måten. Han gråt over Jerusalem fordi de ikke ville ta imot hans ord. Han underer seg over om troen vil finnes på jorden når han kommer igjen. Jesus var så langt nede at han spør sine disipler: *«Vil også dere gå bort?» Joh 6, 67* Om du er inne i slike tanker og slikt mismot, legg merke til hva Peter svarer: *«Herre, hvem skal vi gå til? Du har det evige livs ord, og vi tror og vet at du er Guds Hellige!»* Vi har ikke andre steder å gå med vår nød enn til Ordet og til Kristus. Mismot er ikke en kristen dyd. Paulus sier følgende til Timoteus: *«For Gud gav oss ikke motløshets ånd, men krafts og kjærlighets og sindighets ånd.» 2 Tim 1, 7.* Og Jesus har gjentatte ganger invitert oss: *«Kom til meg, alle som strever og har tungt å bære, og jeg vil gi dere hvile!» Matt 11, 28.* Simon trøster oss også. Rett nok er han nå klar for himmelen: *«Herre, nå kan du la din tjener fare herfra i fred, etter ditt ord.»* Til Maria og Josef beskriver han nå en virkelighet som vi ikke kan rømme i fra. Det vil bli smerte og sorg. Jesus er satt til fall og oppreisning for mange i Israel. Han skal være et tegn som blir motsagt. Motstanden skal bli hard og fiendene mange. Maria skal få oppleve smerten ved at Jesus må dø i ung alder. Dette er noe av den virkeligheten vi også befinner oss i. Men midt igjennom alt: *«Han er frelser min. Han er frelser min.»*

Julefeiringa skal hjelpe oss til å bli glade og frimodige kristne med håp. Du la vel merke til epistelteksten i dag fra Gal 4: *«Men da tidens fylde kom, utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven, for at han skulle kjøpe dem fri som var under loven, så vi skulle få barnekar. Og fordi dere er sønner, har Gud sendt sin Sønnns Ånd inn i våre hjerter, som roper: Abba, Far!»*

Vi har ingen grunn til å gå med lua i hånda og glane ned i bakken. Løft blikket og lær av gamle Anna. Anna hadde også prøvd livets realiteter. Hun ble enke etter 7 år. Fram til hun var 84 år forlot hun aldri tempelet, men tjente Gud i faste og bønn natt og dag. Så var tiden der da Jesus kom. Med full frimodighet, med ny giv og med stor entusiasme forkynner hun nå evangeliet om han som har kommet: *hun talte om barnet til alle dem som ventet på frelse for Jerusalem.* Så får vi slutte å bruke energi på å klage på alt vi ikke får tid til, på alle vi ikke når, på alle som ikke kommer til gudstjeneste, på at vår kirke og menighet ikke er annerledes enn det den er. Gud har satt oss inn i verden, inn i den virkeligheten vi befinner oss i. Gud har gitt oss den kirken vi har, de prestene vi har, de medlemmene vi har. Vi kan ønske oss alt annerledes og bruke masse krefter på det, men stopp opp og lytt nå til dagens tekst om Simon og Anna. Se Simon som peker oppover. Vi har et hjem, et mål i vente som vi alle kan nå fordi verdens frelser er født. Vi har intet å frykte. Hør på Anna som er i sitt 84. år og har kort tid igjen. Hun forteller om Israels trøst og glede til alle som har bruk for en frelser. Det er dette som har vært vår hovedoppgave i året som har gått. Det er også vår hovedoppgave i året som kommer.

Så står vi der sammen med Simon og Anna med Jesu barnet i armene våre. Vi har han hos oss i ordet og i sakramentene. Vi har alle løftene. Han har gitt oss løftet om at han vil være tilstede på gudstjenesten vår og at han vil være med alle dager. Vi har alt det vi trenger og mer enn det. Han overøser oss med sin nåde, sin kjærlighet og varme. Han er trofast og barmhjertig til evig tid. La oss som Simon og Anna ikke gi opp. Han kommer snart! Vi forlater året 2015 og går inn i et nytt år med glede og håp. Amen !